BIULETYN PRAWNY

PRAWO NA DRODZE

MARZEC 2021

- Kolizja drogowa
- Sprawca i poszkodowany
- Wycena i likwidacja szkody
- Zgłoszenie szkody
- Wzory oświadczeń
- Odpowiedzi na najczęstsze pytania

Zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
finansowane ze środków otrzymanych od Miasta Ostrołęki.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

Ostrołęka

TOGATUS PRO BONO FUNDACJA

MAM KOLIZJĘ - CO DALEJ?

Gdy dojdzie do kolizji drogowej konieczne jest, w pierwszej kolejności, ustalenie winnego zdarzenia drogowego. Określenie sprawcy będzie determinowało nasze dalsze czynności. Jeśli nie masz wątpliwości z czyjej winy nastąpiła szkoda, możesz przejść do następnego etapu. Z kolizją mamy do czynienia wtedy, gdy nie ma osób poszkodowanych, a zdarzenie pociąga za sobą wyłącznie straty materialne, np. pojazdów.

Pamiętaj!

Gdy w zdarzeniu drogowym ktoś ucierpiał, musisz wezwać Pogotowie Ratunkowe i Policję.

JESTEM POSZKODOWANY

OŚWIADCZENIE

W sytuacji, gdy sprawcą kolizji jest inny uczestnik ruchu drogowego, porozmawiaj z nim. Gdy okoliczności nie będą budzić wątpliwości, a sprawca uzna i potwierdzi swoją winę – wystarczy, że napisze stosowne oświadczenie. Bardzo istotnym jest, aby to sprawca własnoręcznie wypełnił i podpisał dokument. Własnoręcznie, nie oznacza w tym przypadku samodzielnie. Treść oświadczenia winna być przez Poszkodowanego zweryfikowana.

Pamiętaj!

Sprawdź oświadczenie przed jego przyjęciem, tak aby odpowiadało rzeczywistym okolicznościom i konsekwencjom zdarzenia.

CO POWINNO ZAWIERAĆ OŚWIADCZENIE SPRAWCY KOLIZJI

W oświadczeniu sprawcy kolizji powinny znaleźć się w szczególności informacje dotyczące:

- sprawcy zdarzenia (imię, nazwisko, adres, PESEL),
- nazwy dokumentu, na podstawie którego wskazano dane sprawcy oraz jego identyfikacja- seria oraz numer (najlepiej prawo jazdy, z uwagi na brak adresu zamieszkania w dowodzie osobistym),
- pojazdu sprawcy zdarzenia (marka, model, numer rejestracyjny, VIN),
- ubezpieczenia pojazdu sprawcy (nazwa ubezpieczyciela, numer polisy),
- pojazdu uszkodzonego (marka, numer rejestracyjny),
- okoliczności zdarzenia (data, godzina, miejsce, opis okoliczności w jakich doszło do kolizji),
- precyzyjny, zgodny z prawdą opis uszkodzeń twojego pojazdu, (określ stopień zniszczenia),
- wskazanie świadków zdarzenia,
- potwierdzenie przez sprawcę wynikające z opisu okoliczności, iż zdarzenie powstało
- z jego winy,
- podpis sprawcy zdarzenia.

Warto również rozważyć przygotowanie wspólnego oświadczenia - sprawcy i poszkodowanego. Pomocny okaże się, określony przez Europejski Komitet Ubezpieczeń (CEA), wzór wspólnego oświadczenia o zdarzeniu drogowym. Jest to wzór dwujęzyczny, który może się okazać szczególnie przydatny za granicą lub w przypadku, gdy drugi uczestnik ruchu drogowego nie włada dostatecznie językiem polskim. **Wzory oświadczeń znajdziesz na ostatniej stronie Biuletynu**.

Pamiętaj!

Fakt objęcia ubezpieczeniem pojazdu sprawcy na dzień kolizji możesz ustalić na stronie internetowej Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego: www.ufg.pl w zakładce „Baza OC i AC”. Wystarczy, że podasz nr rejestracyjny pojazdu oraz wskażesz datę kolizji. W wygodny i szybki sposób pobierzesz dokument potwierdzający objęcie ubezpieczeniem.

Na etapie likwidacji szkody bardzo pomocne mogą być zdjęcia, które możesz wykonać na miejscu zdarzenia.

Zrób zdjęcia miejsca, w którym doszło do stłuczki, oraz zdjęcia uszkodzonych pojazdów.
W szczególności skup się na dokładnym sfotografowaniu Twojego pojazdu.

Rozwiązanie sprawy w drodze oświadczenia sprawcy przyspiesza znacznie postępowanie i likwidację szkody. Jednakże w sytuacji niejednoznacznej, Towarzystwo Ubezpieczeń może zakwestionować pewne okoliczności oraz uszkodzenia.

KIEDY KONIECZNE BĘDZIE WEZWANIE POLICJI?

Zdarzają się sytuacje, w których sprawca kolizji nie zgadza się na przyjęcie swojej odpowiedzialności. W takim wypadku koniecznym jest wezwanie Policji w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, sporządzenia notatki oraz rozstrzygnięcia sprawy. Takie rozwiązanie zazwyczaj kończy się nałożeniem mandatu na sprawcę kolizji na podstawie art. 86 § 1 Kodeksu wykroczeń w wysokości **od 200 zł do 500 zł.**

Taryfikator określa ponadto, iż Policja nakłada dodatkowo na sprawcę **6 punktów karnych**. Ponadto wezwanie Policji będzie wiązało się z czasem oczekiwania na przyjazd funkcjonariuszy. „Drogówka" zazwyczaj przyjeżdża po kilkudziesięciu minutach, ale w skrajnych przypadkach czas oczekiwania wynosi nawet kilka godzin. Gdy sprawca odmówi przyjęcia mandatu sprawa zostanie skierowana do sądu, który może orzec **karę grzywny w wysokości od 20 zł do 5000 zł.**

Funkcjonariusze Policji ustalą na miejscu okoliczności zdarzenia. Sporządzą notatkę oraz nałożą na sprawcę mandat karny. Jeśli notatka policyjna jest sporządzona za pomocą terminala w systemie SEWiK (System Ewidencji Wypadków i Kolizji), ubezpieczyciel uzyska szybko do niej dostęp, co będzie miało bezpośredni wpływ na czas wypłaty odszkodowania. W sytuacji sporządzenia notatki w tradycyjnej formie, czas oczekiwania wydłuży postępowanie o kilka dni.

ZGŁOSZENIE SZKODY

Gdy dysponujesz już oświadczeniem sprawcy kolizji lub notatką policyjną (jej numerem), musisz dokonać zgłoszenia szkody komunikacyjnej ubezpieczycielowi sprawcy. Przepisy nie precyzują w jakim terminie musisz dokonać zgłoszenia. Termin ograniczony jest jedynie okresem przedawnienia, który w tym przypadku wynosi 3 lata, jednakże warto to zrobić jak najszybciej.

ZGŁOSZENIE SZKODY NASTĘPUJE:

- **telefonicznie,**
- **mailowo,**
- **za pomocą strony internetowej,**
- **listownie,**
- **osobiście w oddziale ubezpieczyciela.**

Wszelkie informacje niezbędne do dokonania zgłoszenia znajdziesz w prawidłowo wypisanym oświadczeniu. Pracownik ubezpieczyciela poprosi o podanie szczegółowych informacji, dostarczenie oświadczenia sprawcy: drogą mailową, listową lub poprzez dołączenie pliku na stronie internetowej.

WYCENA I LIKWIDACJA SZKODY

Następnie skontaktuje się z tobą rzeczoznawca, który dokona oceny, opisu i wyceny powstałej szkody. W oparciu o kalkulacje sporządzoną przez rzeczoznawcę, **ubezpieczyciel podejmuje decyzję dotyczącą wysokości odszkodowania.** Jeśli zaproponowana kalkulacja w twojej ocenie nie pozwoli na pokrycie szkody i przywrócenie pojazdu do stanu sprzed kolizji, to przedstaw swoje argumenty lub wycenę z twojego warsztatu. Jeśli ubezpieczyciel w dalszym ciągu będzie odmawiał wypłaty stosownego odszkodowania, wybierz wariant warsztatowy, w którym rozliczenie odbywać się będzie pomiędzy warsztatem a ubezpieczycielem.

Etapem kończącym jest wybór sposobu likwidacji szkody. Poszkodowany ma możliwości likwidacji szkody **w wariancie kosztorysowym lub w wariancie warsztatowym (bezgotówkowym).**

W wariancie kosztorysowym, po zaakceptowaniu kosztorysu, ubezpieczyciel wypłaca poszkodowanemu odszkodowanie zgodne z kosztorysem, a poszkodowany we własnym zakresie dokonuje naprawy pojazdu.

Gdy zdecydujesz się na wariant warsztatowy (bezgotówkowy), dokonujesz wyboru warsztatu, w którym zostanie wykonana naprawa pojazdu. W tym wariancie ubezpieczyciel rozlicza się bezpośrednio z warsztatem naprawiającym pojazd.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, **ubezpieczyciel musi dokonać wypłaty odszkodowania w ciągu 30 dni od momentu zgłoszenia szkody.**

JESTEM SPRAWCĄ KOLIZJI

OŚWIADCZENIE

Gdy okoliczności zdarzenia nie budzą wątpliwości i jesteś świadomy swojej winy, zaproponuj poszkodowanemu załatwienie sprawy poprzez sporządzenie oświadczenia. Pozwoli to zaoszczędzić czas, który stracicie w oczekiwaniu na przyjazd Policji oraz unikniesz mandatu karnego za spowodowanie kolizji.

W twoim oświadczeniu, jako sprawcy kolizji, powinny znaleźć się w szczególności:

- twoje dane (imię, nazwisko, adres, PESEL),
- nazwa dokumentu, na podstawie którego wskazałeś swoje dane, oraz jego identyfikacja- seria oraz numer (najlepiej prawo jazdy, z uwagi na brak adresu zamieszkania w dowodzie osobistym),
- dane Twojego pojazdu jako sprawcy zdarzenia (marka, model, numer rejestracyjny, VIN),
- dane twojego ubezpieczenia, jako sprawcy zdarzenia (nazwa ubezpieczyciela, numer polisy),
- dane pojazdu uszkodzonego (marka, numer rejestracyjny),
- okoliczności zdarzenia (data, godzina, miejsce, opis okoliczności w jakich doszło do kolizji), precyzyjny, zgodny z prawdą opis uszkodzeń twojego pojazdu (określ stopień zniszczenia),

- wskazanie świadków zdarzenia,
- potwierdzenie wynikające z opisu okoliczności zdarzenia, iż powstało ono z Twojej winy,
- twój podpis.

Oświadczenie przekaż poszkodowanemu. Przed przekazaniem dokumentu **wykonaj jego zdjęcie.**

Koszt naprawy pojazdu poszkodowanego zostanie pokryty przez ubezpieczyciela twojego pojazdu, co będzie miało przełożenie **na wysokość składki za OC** we wszystkich twoich pojazdach przy wykupie następnej polisy.

POLICJA
W sytuacji gdy Poszkodowany nie zgodzi się na załatwienie sprawy w drodze oświadczenia i wezwie Policję, bardzo prawdopodobne jest, iż otrzymasz mandat na podstawie art. 86 § 1 Kodeksu Wykroczeń. Gdy odmówisz przyjęcia mandatu sprawa zostanie skierowana do sądu, który może orzec karę grzywny w wysokości **od 20 zł do 5000 zł.**

W wyjątkowych sytuacjach, gdy kolizja nastąpi przy małej prędkości, np. na parkingu, który nie jest oznaczony jako „strefa ruchu" funkcjonariusze **mogą odstąpić od nałożenia mandatu**, jeśli uznają, że nie stworzyłeś zagrożenia.

9 NAJCZĘSTSZYCH PYTAŃ DOTYCZĄCYCH KOLIZJI

ODPOWIADA RADCA PRAWNY, JUSTYNA WASIAK

Czy zawsze muszę wezwać Policję na miejsce kolizji?

Gdy w wyniku zdarzenia drogowego nikt nie ucierpiał, nie jest konieczne wzywanie Policji. Jeśli dojdzie do porozumienia z drugim uczestnikiem zdarzenia, można poprzestać na sporządzeniu oświadczenia, na podstawie którego ubezpieczyciel sprawcy pokryje koszty naprawy drugiego pojazdu.

Czy wezwanie Policji będzie zawsze wiązało się z mandatem nałożonym na sprawcę kolizji?

Gdy zdarzenie będzie miało miejsce na parkingu poza „strefą ruchu", przy niewielkiej prędkości, funkcjonariusz, przy uznaniu, że nie doszło do spowodowania zagrożenia, nie nałoży mandatu karnego.

Kto wypłaci mi odszkodowanie, gdy pojazd sprawcy kolizji nie będzie posiadał ważnego ubezpieczenia OC?

Wypłaty odszkodowania dokona Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (UFG). Zgłoszenia szkody do UFG najlepiej dokonać za pośrednictwem towarzystwa ubezpieczeń, w którym ubezpieczasz swój samochód.

Co powinienem zrobić, gdy sprawca odjechał z miejsca kolizji?

W takiej sytuacji trzeba jak najszybciej wezwać Policję, która przeprowadzi czynności na miejscu zdarzenia, sporządzi stosowną notatkę i podejmie działania w celu ustalenia sprawcy zdarzenia.

Kto zapłaci odszkodowanie, gdy sprawca kolizji nie zostanie ustalony?

Gdy sprawca kolizji nie zostanie ustalony, szkodę należy zgłosić do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego (UFG), przedstawiając notatkę policyjną oraz postanowienie o umorzeniu postępowania. UFG wypłaci należne odszkodowanie.

Co powinienem zrobić, gdy rzeczoznawca ubezpieczyciela określił szkodę na 5 000,00 zł, podczas gdy z informacji uzyskanych w moim warsztacie naprawienie samochodu będzie wynosiło około 8 000,00 zł?

Przygotuj odwołanie od decyzji wskazując na prawidłowe koszty, powołując się przy tym na kalkulację z Twojego warsztatu. Jeśli w dalszym ciągu ubezpieczyciel zaproponuje niższą kwotę na pokrycie kosztów naprawy, zdecyduj się na wariant warsztatowy (bezgotówkowy).

Czy przy określaniu wysokości szkody ubezpieczyciel weźmie pod uwagę, że w wyniku stłuczki i konieczności naprawy karoserii, mój pojazd stracił na wartości?

Przy ustalaniu wartości poniesionej szkody ubezpieczyciel powinien wziąć pod uwagę zarówno wartość koniecznych do wykonania prac (w celu przywrócenia do stanu przed wypadkiem) oraz uwzględnić fakt, że samochód po kolizji będzie warty mniej niż przed zdarzeniem. Odszkodowanie ma najpełniej oddać sytuację, tak jakby do kolizji nigdy nie doszło. Jeśli ubezpieczyciel nie uwzględni spadku wartości pojazdu, niezbędna może okazać się droga postępowania sądowego

Czy po kolizji muszę naprawiać pojazd, aby wykazać wysokość poniesionej szkody?

Szkoda powstaje w wyniku kolizji, której zaistnienie ma kluczowe znaczenie. Jak wynika z utrwalonego orzecznictwa, dla powstania odpowiedzialności ubezpieczyciela istotne znaczenie ma fakt powstania szkody, a nie fakt jej naprawienia. W związku z powyższym, jeśli zostanie ustalone, że szkoda którą poniósł poszkodowany wynosi 10 000,00 zł i taka kwota zostanie wypłacona, poszkodowany może próbować naprawić pojazd mniejszym kosztem (nie przywracając w pełni pojazdu do stanu przed kolizją) lub nie naprawiać go wcale.

W wyniku stłuczki uszkodzony został tył pojazdu, który miał nienaprawione szkody po wcześniejszym zdarzeniu. Czy ubezpieczyciel potrąci kwotę odszkodowania o wartość wcześniejszych uszkodzeń?

Jak wynika z istoty odszkodowania, musi ono pozwolić przywrócić pojazd do stanu sprzed kolizji, więc nie może to prowadzić do wzbogacenia poszkodowanego. Elementy uszkodzone wcześniej, będą miały mniejszą wartość. W związku z czym jeśli pojazd posiadał wcześniej uszkodzenia, ubezpieczyciel zgodnie z prawem będzie mógł ograniczyć kwotę odszkodowania o wartość wcześniejszy uszkodzeń.

POMOC PRAWNA
PORADY OBYWATELSKIE
MEDIACJA

DARMOWA POMOC PRAWNA - PORADNICTWO OBYWATELSKIE

Na terenie całej Polski funkcjonuje ponad 1500 punktów darmowej pomocy prawnej i poradnictwa. Jest to rezultat wejścia w życie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Z darmowych porad może skorzystać każda osoba, której nie stać na uzyskanie odpłatnej porady i która złoży stosowne oświadczenie.

Prawnicy **Fundacji Togatus Pro Bono** udzielają bezpłatnych porad prawnych w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatów, z którymi Fundacja zawarła umowy.

Zapraszamy do zapoznania się z zasadami udzielania bezpłatnej pomocy prawnej.

Sprawdź, jak i gdzie uzyskać darmową poradę

www.fundacja.togatus.pl

TOGATUS
PRO BONO
FUNDACJA